

N:o 41.

Kolmas Saarna Ensimmäisenä Sunnuntaina Pääsiäisestä.

Evank. Joh. 20: 19–31.

1.

Ensimmäinen osa tätä evankeliumia on aivan sama kertomus, jonka olemme kuulleet myöskin kolmannen Pääsiäispäivän evankeliumissa, mutta tapahtunut Pääsiäisiltana, jota evankelistat sanovat ensimmäiseksi sabahtiksi. Silloin Kristus ensi kerran ilmestyi peljästyneille opetuslapsilleen, kun he kaikki, paitsi P. Tuomas, olivat koolla, ja lohdutti ja vahvisti heitä uskossa ylösnousemiseensa. Tässä me uudelleen kuulemme, mitä voimaa ja hyötyä hänen ylösnousemisestaan saadaan, nimittäin että Kristus tullessaan tällainen saarna mukanaan tuopi **rauhan** ja **ilon**, jotka ovat uskon oikeita hedelmiä, kuten P. Paavali Gal. 5: 22 nämä luetlee Hengen muitten hedelmän ohella.

Sillä tullessaan löytää hän opetuslapset istumassa vielä pelvon vapistuksen vallassa sekä ulkonaisesti juutalaisten että sisällisesti heidän omantuntonsa tähden. Sangen heikkoja ja hitaita ovat heidän sydämensä vielä uskomaan, vaikka ovat vaimoilta ja muutamilta opetuslapsilta kuulleet Vapahtajan ylösnouseksi. Mutta heidän siinä murehtiessaan ja asiasta toistensa kanssa keskustellessaan, on hän paikalla ja lausuu heille heprealaisten tapaan tuon ystävällisen tervehdyksen: **Rauha olkoon teille**, joka meidän kieleemme mukaan merkitsisi kaiken hyvän toivottamista. Rauhaksi sanovat he sitä, että hyvin käy ja että sydän on tyytyväinen ja iloinen. Tämä on se ystävällinen sana, jonka Kristus aina muka-

naan tuopi, kuten tämäkin kertomus sen kahdesti ja kolmesti toistaa.

Mutta tämä Kristuksen rauha on tykkäänään salattu ja kätkeyty meidän silmiltämme ja aisteiltamme, sillä se ei ole sen laatuinen, joksi sitä maailma kuvaa ja tahtoo, tai joksi liha ja veri sen ymmärtää. Kristittyjen laita on sellainen, ettei heillä Kristuksen tähden voi olla mitään rauhaa eikä hyvää vihollisiltansa, perkeleeltä ja maailmalta. Heidän täytyy joka päivä kärsiä onnettomuutta ja rauhattomuutta, sillä perkele ahdistaa, voittaa ja vaivaa heitä synnin rangaistuksen peljätyksellä, maailma vainollaan, hirmuvallallaan, liha heikkoudellaan, kärsimättömyydellään j. n. e.

Tämä siis ei ole näkyväinen eikä ulkoisten tunteiden alalle kuuluva rauha, vaan sisällinen ja hengellinen uskossa, joka ei muuta ymmärrä eikä käsitä, kuin mitä tässä kuulee, nimittäin nuo Kristuksen ystävälliset sanat, jotka hän lausuu kaikille peljästyneille ja murheellisille: **Rauha olkoon sinulle, älä pelkää** y. m. Tämmöinen ihminen tyytyy siihen, että Kristus on hänen ystävänsä, että Jumala tarkoittaa hänen parastaan ja antaa hänelle kaikkea hyvää, vaikka hän ei ulkonaisesti tunne maailmassa mitään rauhaa vaan pelkkää sen vastakohtaa.

Tämä on se rauha, josta P. Paavali Filipp. 4: 7 sanoo: **Jumalan rauha, joka ylitse kaiken ymmärryksen käy, varjelkoon teidän sydämenne ja teidän taitonne Kristuksessa Jeesuksessa**, ja Kristus 16: 33: **Näitä olen**

minä teille puhunut, että teillä minussa rauha olis. Maailmassa on teillä tuska j. n. e. Eihän perkele voi kärsiä, että kristityllä rauha on, jonka vuoksi Kristuksen täytyy antaa rauha toisella tavalla, kuin maailmalla on ja se antaa, nimittäin siten, että hän tynnyttää ja rauhoittaa sydämen ja ottaa siltä pois, vaikka ulkonainen rauhattomuus ja onnettomuus jääpikin jällelle.

Näethän, kuinka tässä tapahtuu Kristuksen opetuslapsille, jotka istuvat suljettujen ovien takana peljäten suuresti juutalaisia ja uskaltamatta kuolema silmäin edessä paikallaan hievahtaa. Vaikka heillä ulkonaisesti onkin rauha eikä heille kukaan mitään pahaa tee, niin sisällisesti kuitenkin vapisee heidän sydämensä ilman mitään rauhaa ja lepoa. Tämän pelvon ja ahdistuksen vallitessa tulee Herra, rauhoittaa ja ilahuttaa heidän sydämensä ei vaaran vaan pelon poistamalla, niin ettei sydän enään koskaan pelkää. Eihän, näet, täten poisteta eikä muuteta juutalaisten pahuutta, sillä he kiukuttelevat ja raivoavat kuten ennenkin ja kaikki pysyy ulkonaisesti entisellään. Mutta sisällisesti he muuttuvat, saavat sellaisen rohkeuden ja uljuuden, että sanovat: **Me näimme Herran.** Näin rauhoittaa hän heidän sydämensä, niin etteivät opetuslapset enään välitä juutalaisten raivosta.

Tämä se on oikea rauha, joka sydämen rauhoittaa ja tynnyttää; ei ainoastaan siksi ajaksi, jolloin ei mikään onnettomuus ahdistaa, vaan keskellä onnettomuuttakin, kun pelkkä levottomuus on silmäin edessä. Ja tässä on erotus maailmallisen ja hengellisen rauhan välillä. **Maailmallinen rauha** on siinä, että ulkonaista pahaa vaikuttava rauhattomuuden syy poistetaan. Kun esimerkiksi vihollinen seisoo kaupungin edustalla, silloin vallitsee rauhattomuus, mutta kun viholliset ovat matkassaan, niin on rauha palannut takaisin. Samoin kuin köyhyys ja sairaus sinua ahdistava-

vat, et sinä ole tyytyväinen, mutta niiden loputtua ja sinun onnettomuudestasi päästyäsi, on taas rauha ja lepo ulkoa päin. Mutta joka tällaista kärsii, hänessä ei kuitenkaan muutosta tapahdu, vaan hän pysyy yhtä arkana sekä rauhan että rauhattomuuden vallitessa; hän ainoastaan sen kohdatessa sitä tuntee ja on murheissaan.

Mutta **kristillinen eli hengellinen rauha** kääntää asian toiseksi, niin että vaikka ulkonaisesti kestää onnettomuutta, niinkuin vihollisia, tautia, köyhyyttä, syntiä, perkelettä ja kuolemaa, jotka aina ihmistä ahdistavat ja saartavat, on kuitenkin sisällisesti rauha, väkelyys ja lohdutus sydämessä, niin ettei se välitä mitään onnettomuudesta, vieläpä käy se ahdistuksessa rohkeammaksi ja iloisemmaksi kuin sen poissa ollessa. Tämä on siis syystä sellainen rauha, joka on ja pysyy kaiken järjen ja kaikkein aistien yläpuolella. Eihän järki voi mitään mutta rauhaa käsittää kuin maailmallisen eli ulkonaisen, ei se voi ymmärtää onnettomuuden vallitessa mitään rauhaa löytyvän eikä osaa ihmistä rauhoittaa ja lohduttaa; sen mielestä pitäisi siis onnettomuuden poissa ollessa rauhan vallitseman.

Mutta kun Kristus tulee, jättää hän ulkonaisen vastoinkäymisen entiselleen, vahvistaa ihmisen ja tekee aran sydämen pelkäämättömäksi, muuttaa pelkuruuden rohkeudeksi ja tekee levottoman omantunnon rauhaisaksi ja hiljaiseksi niin että ihminen tulee sellaisissa asioissa uljaaksi, rohkeaksi ja iloiseksi, joissa muutoin ei koko maailma neuvoa tiedä. Tämä on oikea pysyvä rauha, joka kestää iankaikkisesti ja on kukistamaton, niin kauvan kuin sydän Kristuksessa kiinni riippuu.

Tämä rauha ei siis ole mitään muuta, kuin että sydän tulee vakuutetuksi siitä, että hänellä on armollinen Jumala ja syntein anteeksi saaminen. Ilman sitä ei se suinkaan voi kestää

missään hädässä eikä saada tyydytystä mistäkään maailman tavarasta.

Mutta tämä tapahtuu silloin ja on seurausena ainoastaan siitä: että **Kristus osoittaa meille kätensä ja kylkensä**, se on: että hän osoittaa meille sanallaan, kuinka hän meidän tähtemme on naulittu ristiin, vuodattanut verensä ja kuollut maksaen näin meidän syntimme ja sovittaen ja torjuen Jumalan vihan. Tämä on oikea tunnusmerkki lohduttamaan peljästyneitä omiatuntoja ja sydämiä sekä vakuuttamaan Jumalan armosta ja syntein anteeksi saamisesta. Tätä osoittaa hänen vuoksi, etteivät epäilisi, vaan olisivat varmoja hänen itse se olevan, joka ei vihastu heihin vaan on heidän rakas Vapahtajansa. Sillä ahdistuksen ja kilvoituksen aikana ei heidän eikä kenenkään muun murheellisen omantunnon ole niinkään helppo käsittää tällöistä rauhaa; sentähden tulee hän ja vahvistaa heitä sekä sanalla että näkyväisellä merkillä.

Näin menettelee hän yhä vieläkin ylösnousemisensa jälkeen, ei näkyväisesti vaan saarnaviran kautta, jota meidän tulee uskoa, vaikka emme häntä näekkään, kuten hän evankeliumin lopussa sanoo: tämän kautta te-roittaa hän mieleemme aivan samaa, kuinka nimittäin hän meidän tähtemme on verensä vuodattanut. Eihän siinä ole kylläksi, että hän kerran on näkyväisesti opetuslapsilleen sel-laista osoittanut vahvistaakseen heidän ja meidän uskoamme siitä, että hän totisesti on noussut ylös ja on sama Kristus, joka meidän tähtemme ristille naulittiin ja lävistettiin.

Toinen kohta, joka seuraa Kristuksen ystävällisestä tervehdyksestä eli rauhan toivotuksesta ja kätensä ja kylkensä merkistä mikäli se uskolla käsitetään), on nimenomaan riemu, kuten teksti sanoo: **Opetuslapset ihastuit, että he näit Herran**. Onhan se totisesti suuri riemu, minkä ihmissydän saattaa tuntea, kun se uudelleen näkee ja tuntee Kris-

tuksen, joka häneltä ennen oli kuollut ja surmattu ja jonka mukana kaikki lohdutus ja ilo oli kadonnut, ja kun se nyt sen sijaan voi itseänsä iloisesti lohduttaa tietäen, että omistaa hänessä ystävällisen rakkaan Vapahtajan ja hänen kauttansa Jumalan tykönä sulan armon ja lohdutuksen synnin ja kuoleman pelkoa, maailman ja helvetin valtaa vastaan. Tämä on sitä, josta P. Paavali Room. 5: 1 sanoo: **Että me siis olemme uskossa vanhurskaiksi tulleet, niin meillä on rauha Jumalan kanssa, meidän Herran Jeesuksen Kristuksen kautta, jonka kautta meillä myös oli tykökäymys uskossa tähän armoon.**

Sitä veisataankin tähän aikaan vanhassa tutussa pääsiäisvirressä Herran ylösnousemisesta: **Kristus nousi ylös kaikesta vaivastaan**. Sillä eihän tuo virsi ota ainoastaan kertoaksensa meille ylösnousemisen tapausta, vaan se sovittaa sen myös meihin ja käskee meidän kaikkein siitä iloita aivan kuin omasta aarteestamme ja autuudestamme, joka tuottaa meille rauhan ja kaikkinaisen hyvän Jumalan tykönä. Kuinka me muutoin voisimmekaan hänestä iloita, ellei meillä mitään osaa siitä olisi emmekä sitä omaksi tavaraksemme saisi, mitä hän on tehnyt. Sentähden loppuukin tämä virsi opetukseen: **Kristus tahtoo olla meidän lohdutuksemme**, niin että tätä tulee meidän turvallisesti häneltä odottaa. Mitään muuta lohdutusta ei meillä voi eikä saa olla, johon kaikissa hädissämme pakenisimme, sillä hän on kaikki voittanut ylösnousemisellaan ja antaa meille kaiken sen omaksi, mitä hän on tehnyt ja kärsinyt.

Mutta sen kautta että **Kristus tulee opetuslastensa tykö suljettujen ovien läpi**, osoitetaan meille, ettei hän ylösnousemisensa jälkeen ja valtakunnassaan maan päällä enään tahdo olla sidottu mihinkään ruumiillisen, näkyväiseen, käsin kosketettavaan maalliseen oloon, aikaan, paikkaan, tilaan ja muuhun sen-

kaltaiseen, vaan tahtoo tulla niin tunnetuksi ja uskotuksi, että hän voimallaan kaikkialla aina läsnäolevana hallitsee, milloin ja missä sitä tarvitsemme, on meidän luonamme ja tahtoo meitä auttaa antamatta maailman ja kaiken sen vallan ollenkaan olla häntä estämässä ja haittaamassa.

Toiseksi osoittaa hän myöskin, että minne hän saarnaviran kautta hallituksineen tulee, siellä hän ei esiinny vaativana, meluavana, rajuavana eikä pauhaavana, vaan kulkee sävyisänä ja rauhallisena, ei hajoita, murra eikä hävitä mitään ihmisten ulkonaisessa elämässä ja hallituksessa, antaa kaikkein olla ja pysyä säädyissään ja viroissaan aivan entisellään ja hallitsee niin kristikuntaansa, että järjestetty maallinen hallitus ei sen kautta tule kumotuksi eikä häirityksi. Ei hän myöskään turmele eikä riko mitään sisällisesti ihmisesä, ei mieleen eikä järkeen nähden, vaan hän valaisee ja parantaa sydämen ja ymmärryksen.

Perkele sitä vastoin hajoittaa ja turmelle kaikki hurmahengillään, mellastajillaan, räyhäjillään ja metelöitsijöillään sekä ulkonaisessa maallisessa hallituksessa ja menossa että sisällisesti ihmissydämissä, jotka hänen hengellisyydestään tulevat aivan mielettömiksi ja taidottomiksi, jonka tähän aikaan hyvästi olemme saaneet kokea hänen kapinallisista profetoistaan, kiihkoilijoistaan ja uudestakastajistaan.

Tässä on evankeliumimme ensimmäinen kohta, kuinka Kristus ylösnousemisellaan uudelleen lohduttaa rakkaita opetuslapsiaan, ilahuttaa heitä ja tekee heidät ynnä kanssansa ikäänkuin uudestaan eläviksi heidän sydämensä raskaasta kuolemasta ja murheesta, sillä olihan heistä tuntunut ikäänkuin olisi Kristus ollut heiltä kadonnut ja ijankaikkinaisesti kuollut. Mutta koska heillä nyt siitä on tällainen hyöty ja hedelmä, ryhtyy hän tällaiseen

toimenpiteeseen että káskee heidänkin levittämään saarnavirkansa kautta maailmaan samaa ylösnousemisen voimaa ja lohdutusta, kuten seuraa:

Ja Jeesus taas sanoi heille: rauha olkoon teille! Niinkuin isä minun lähetti, niin minä myös lähetän teidän. Ja kuin hän nämmät sanonut oli, puhalsi hän heidän päälensä ja sanoi heille: Ottakaat Pyhä Henki. Joille te synnit anteeksi annatte, niille ne anteeksi annetaan; ja joille te ne pidätte, niille ne ovat pidetyt. Näillä sanoilla osoittaa Herra, mitä hän ylösnousemisensa kautta on aikaan saanut, nimittäin että hän on perustanut hallituksen, joka ei saa toimia eikä vaikuttaa rahalla eikä kullalla tai muulla mitä tähän ajalliseen elämään kuuluu eikä tavoitella sellaisen saamista ja hankkimista. Onhan sellainen valtakunta jo entisestään olemassa, perustettuna maailman alusta saakka, ja Jumalan sanan kautta annettu ihmisen järjen hoidettavaksi, sillä 1 Moos. 1: 28 sanoo hän: **Vallitkaat kalat meressä ja taivaan linnut ja kaikki eläimet, jotka maalla liikkuvat.** Tämä on se vanha hallitus, joka on maallisen esivallan toimenä ja asiana, johon ei Pyhää Henkeä ollenkaan tarvita ja josta ei myöskään kristikunnassa ole paljoa opettamista. Lakimiehet saavat sen menossa olla neuvomassa ja auttamassa.

Mutta tämän ohessa ja tämän yläpuolella on toinen hallitus, joka kuuluu omiintuntoihin ja käsittelee asioita, joissa Jumalan kanssa ollaan tekemisissä. Tämä on **kahdenlainen**, toinen Mooseksen perustama, ja toisen perustaa tässä Herra sanoessaan: **Niinkuin isä minun lähetti, niin minä myös lähetän teidän** j. n. e.

Mooseksen hallituksen tehtävänä on opettaa meille, mikä on syntiä ja mikä ei, ja kuuluu niille, jotka eivät vielä tiedä tai tunne syntiä, jommoisia nykyään ovat lainhylkääjät, jotka eivät tunnusta lain saarnaamista tarpeel-

liseksi. Turhaa on puhua näille paljoakaan armosta. Eihän, näet, mistään synnistä tiedetä, ellei lakia saarnata, kuten P. Paavali Room. 7: 8 sanoo: **Ilman lakia on synty kuollut** ja samoin Room. 4: 15: **kussa lakia ei ole, ei sielä ole myös ylitsekäymistä**. Eihän voida tuntea syntejä, olkoot ne kuinka suuria tahansa, eikä Jumalan vihaa muutoin kuin lain kautta. Missä siis sitä ei saarnata, muuttuu kansa aivan pakanalliseksi ja luulee oikein tekevänsä, vaikka kuitenkin hirmuisesti rikkoo Jumalan käskyjä vastaan.

Maallinen esivalta kyllä ehkäisee ja rangaistaa julkisia syntejä, mutta vaikka se kaikki lakikirjat käyttäisi oppinaan, ei se ollenkaan kykene osoittamaan eikä opettamaan, mikä on syntiä Jumalan edessä. Laki on sitä varten annettu, että se opettaisi ihmisille, mikä synti on. Jos synti pysyy tuntemattomana, niin ei voida ymmärtää, vielä vähemmin anoa anteeksi antoa ja armoa, eipä edes armosta silloin ole mitään hyötyäkään, sillä armon täytyy taistella ja voittaa meissä vastoin lakia ja syntiä, ettemme epätoivoon joutuisi.

Samoin kuin hyvän lääkärin täytyy taidossaan olla kokenut, jotta hän ensiksi tietäisi, mikä ja millinen tauti on, sillä muutoin tahtoessaan sairasta auttaa, ellei tunne taudin syytä, saattaa hän yhtä hyvästi antaa tälle vahingollista myrkyä kuin lääkettäkin. Samoin pitää syntikin ensin ja ennen tunnettaman, kuin armoa saarnataan. Mutta tämmöiseen tuntemiseen vaaditaan lakia, joten siis ihmisille opetettakoon katekismusta ja teroitettakoon ahkerasti kymmeniä käskyjä. Sillä kuten olen sanonut, järki on viisaudellaan ja kaikella lakimiestäidollaan tähän liian heikko. Vaikka teihin olisikin jotain tällaista tietoa istutettu, on se kuitenkin liian vähäistä ja alarvoista. Sen vuoksi on Jumala Mooseksen lain kautta perustanut tällaisen lain saarnan, jonka tämä taas vuorostaan oli isiltä saanut.

Tämmöisen saarnan on itse Kristuskin vahvistanut, kun käski opetuslapsensa, kuten edellisessä evankeliumissa olemme kuulleet, saarnaamaan ensiksi parannusta hänen nimensä, ja Joh. 16: 8 sanoo: **Pyhän Hengen pitää nuhteleman maailmaa synnin tähden**. Vaikka nimittäin oikeastaan kuuluu Mooseksen hallituksen alaan syntein paljastaminen, niin kuitenkin, jotta Kristus pääsisi hallitukseensa ja vaikutukseensa, pitää lakia saarnaamalla siellä aloitettaman, missä synti ei ole tunnettu, sillä ellei näin tapahdu, ei voida syntejäkään anteeksi antaa.

Toinen hallitus on Herran Kristuksen ylösnousemisella perustettu, sillä tämän kautta on hän tahtonut pystyttää uuden valtakunnan, jonka toimenä on olla tekemisissä lain kautta ensin tunnettujen syntien kanssa sekä kuoleman ja helvetin kanssa. Tämä ei opeta mitään siitä, kuinka aviosäädyssä tulee elää, kuinka taloa, kaupunkia ja maata tulee hallita, kuinka maallinen rauha saadaan, kuinka rakennetaan, kuinka istutetaan j. n. e., vaan sen tehtävänä on osoittaa, mihinkä silloin voidaan joutua, kun ajallinen ja katoovainen hallitus ja meno lakkaa, kun on jätettävä tavara, kunnia, talo, kartano, maailma ja kaikki mitä maailmassa on, sekä tämä elämä, jota me joka silmänpäys voimme odottaa. Tämä kuuluu nyt Kristuksen valtakunnan tehtäviin, ja sentähden on hän asetettu ijankaikkiseksi kuninkaaksi, että hän olisi synnin ja vanhurskauden, kuoleman ja elämän Herra; tässä on hänen valtakunnallaan tekemistä ja toimittamista.

Samaa tarkoittaa Herrakin tässä sanoessaan: **Ottakaat Pyhä Henki; joille te synnit anteeksi annatte; niille ne anteeksi annetaan; ja joille te ne pidätte niille ne ovat pidetyt**. Tässä sinä kuulet hänen tehtävänsä olevan auttaa ihmisiä synnistä tai heitä siihen jättää, osoittaaksensa heidän olevan kirottuja.

Eihän tässä voida sanoa, että hän täten olisi perustanut maallisen valtakunnan, vaikka paavi kerskaa pidätys- ja päästöavaimessaan omistavansa vallan päästää ja sitoa siihenkin nähden, mikä ei syntiä olekkaan, vieläpä siihenkin nähden, mitä ei edes Kristus sidota tai päästä, joten hän siis on tämän muodostanut kokonaan maalliseksi vallaksi. Mutta Kristus selittää tässä kylläkin selvästi, mikä hänen avaimensa ovat: nimittäin ei lakien tekeminen eikä niiden jälkeen purkaminen, kuten paavi tekee, vaan synneistä päästäminen tai niistä pidättäminen.

Kristus tarkoittaa siis sanoillaan tätä: Siinä olkoon minun valtakuntani, että ensiksikin ihmiset tuntisivat, kuinka syntisiä ovat, jota minä olen jo Mooseksen käskenytt opettamaan ja mieliin teroittamaan, en sentähden, että tahtoisin heitä sitoa, sillä he ovat jo ennestään sidottuja. En minä myöskään tahdo vasta syntejä toimeen saada enkä mitään tietää sellaisista seipitetyistä synneistä, kuten paavin on laita, joka lakiensa ja pidätysavaimensa nojalla määrää synniksi, mikä ei syntiä olekkaan, vaan minulla on tekemistä sellaisten kanssa, jotka ovat luonnollisia syntejä Jumalan käskyjä vastaan, jommoisia ovat Jumalan ylönkatsominen ja epäusko, hänen nimensä pilkkaaminen, hänen sanansa ylönkatsominen, tottelemattomuus y. m. Nämä eivät ole paavin lain kautta toimeen saatuja syntejä, vaan totisia syntejä, joidenka juuret ovat lihassa ja veressä ja ovat ihmiselle synnynnäisiä ja joita ei paavin päästöavain pysty anteeksi antamaan eikä pois ottamaan, vaikka hän sitä siinä tarkoituksessa käyttää, vaan ne pysyvät ihmisessä aina hautaan asti.

Kristuksen valtakunnan tarkoituksena on nyt tietäväksi tehdä, kuinka niistä voitaisiin vapaaksi päästä. Sen vuoksi hän ei sanokkaan missään paikassa tätä maailmalliseksi eikä maalliseksi valtakunnaksi, vaan aina taivaan

valtakunnaksi. Senhän pitää alkaman juuri silloin, kun tämä maallinen kuoleman kautta lakkaa, että ihmiset tietäisivät, kuinka silloin voisivat tulla taivaaseen.

Tämän valtakunnan laita ja toimi on hänen sanojensa mukaan oleva tällainen: **Niin kuin Isä minun lähetti, niin minä lähetän teidän.** Näillä sanoilla poistaa hän ensiksikin opetuslapsistaan sen lihallisen mielen, joka heissä vielä oli hänen ylösnousemisensäkin jälkeen, että hän muka oli maailmallisena kuninkaana ja Herrana ulkonaisella ruumiillisella vallalla hallitseva. Hän sanoo sentähden: Te olette nyt nähneet, mitä virkaa minä olen maan päällä toimittanut, mihin Isä on minun lähettänyt, nimittäin että alkaisin hengellisen valtakunnan perkelettä, syntiä ja kuoleman valtaa vastaan ja näin saattaisin kaikki minuun uskavaiset ijankaikkiseen elämään. Tämän olen minä tehnyt ja omasta puolestani näin täyttänyt puuttumatta rahtuakaan maalliseen menoon ja hallitukseen. Vieläpä on maailma tämän virkani ja palvelukseni tähden minun tappanut ja näin itsestään erottanut, mutta nyt olen minä ylösnousemiseni kautta astunut kunniaani, jossa Isäni oikealla kädellä istuen olen ijankaikkisesti hallitseva kaikkia luotuja.

Sentähden lähetän minä nyt teidätkin olemaan minun lähettiläinani vaan ei maailmallisissa asioissa puuhailemaan. Teidän tulee pitää voimassa ja harjoittaa samaa virkaa, jota minäkin tähän asti olen toimittanut, nimittäin saarnata minulta kuulemaanne ja saamaanne sanaa: Se on sellainen virka, jolla ihmiset autetaan synnistä ja kuolemasta, jos he synnin ja kuoleman tuntevat ja tahtovat niistä autetuksi tulla.

Täten asetettiin apostolit ja heidän jälkeläisensä hamaan maailman loppuun asti herroiksi, joille on viran puolesta annettu yhtä suuri valta ja voima, kuin Kristuksella Jumalan pojalla itsellä oli. Koko maailman valta ja

voima ei ole tämän rinnalla mitään, vaikka se ei maailman silmissä ole loistava eikä valtana pidetä. Kuitenkaan ei se saa eikä voi ulottua kauvemaksi kuin ainoastaan siihen, mikä Jumalan edessä sanotaan synniksi, niin että missä synti alkaa tai muuttuu toiseksi, siinä pitää tämän hallituksenkin alkaman ja muuttuman. Ja tälle hallitukselle alamaista tulee kaiken olla, mikä maan päällä elää ja sanotaan ihmiseksi, olkoon keisari, kuningas, suuri tai pieni, ei yksikään erotettuna. Sillä sentähden hän sanoo: Joille te synnit anteeksi annatte. Tämä **joille** ei mitään muuta tarkoita kuin kaikille yhteisesti, juutalaisille, pakanoilta, ylhäisille ja alhaisille, viisaille ja tyhmillä, pyhille ja saastaisille. Näin siis ei kenenkään pidä pääsemän taivaaseen ja ijanikkaiseen elämään, ellei hän sitä saa teiltä, se on: teidän virkanne kautta.

Sillä tähän sana laskee ja sulkee ihmiset kaikki tyyni synnin alle, joten Herra on osoittanut, etteivät apostolit maan päällä ja maailmassa mitään muuta tule tapaamaan kuin syntiä. Hän julistaa sen tuomion, että kaikki ihmiset, joiden luokse apostolit ja heidän jälkeisensä lähetetään, ovat Jumalan edessä syntisiä ja kirotuuta, niin että näistä kahdesta toisen täytyy tapahtua: joko he saavat synnit anteeksi ja pääsevät niistä, jos he ne tuntevat ja anteeksi antoa pyytävät, tai sitten pitää heidän ijankaikkisesti synteihin sidottuina kuoleman ja kirotuiksi tuleman.

Tämmöisen vallan ja hallituksen käyttäminen ja toimeenpano vaatii erityistä voimaa, joka ei ole inhimillinen vaan jumalallinen. Sen vuoksi ei hän heille anna tähän tarkoitukseen miekkaa eikä aseita, ei myöskään varusta heitä haarniskalla ja maailmallisella vallalla, vaan puhaltaa heidän päällensä ja sanoo: **Ottakaat Pyhä Henki**. Tästä piti heidän tietämän, ettei tämä virka ja työ lähde heidän omasta voimastaan, vaan hänen voimastaan

Pyhän Hengen kautta, joka tahtoo vaikuttaa heidän virkansa ja sanansa kautta. Siitä syystä se olkoon ja nimitettäköön Pyhän Hengen viraksi, jonka Kristus sitä varten on asettanut, että vaikka se näyttääkin heikolta saarnalta eikä enempää ole kuin vähäpätöinen hengähdys ihmisen suusta, on siihen kuitenkin pantu sellainen voima, että sen edestä synnin, Jumalan vihan, kuoleman ja helvetin täytyy väistyä.

Tämän johdolla on nyt helppo vastata kaikille kyselijöille ja viisastelijoille, kuinka ihminen voi antaa syntejä anteeksi, koska se yksin Jumalalle kuuluu? Onhan totta, ettei kenelläkään ihmisellä ole voimaa eikä kykyä, ansiota eikä arvollisuutta, antaa mitään syntejä anteeksi, vaikka joku olisikin yhtä pyhä kuin kaikki apostolit ja kaikki enkelit taivaassa. Kiroommehan me sen vuoksi itse paavinkin munkkeineen, jotka lausuvat ihmisille syntein anteeksi saamisen ja synninpäästön omien töittänsä ja pyhyittänsä ansiosta, jolla he häpeällisesti ja surkeasti ovat pettäneet kansaparkaa, joka halusi oikeata totista lohdutusta.

Mutta tässä täytyy tehdä oikea erotus, josta eivät paavilaiset ja muut lahkoseurat tiedä ja jota eivät voi tehdä, sen välillä, mitä ihmiset omasta alkuunpanostaan ja oman arvokkaisuutensa nojalla tekevät, ja sen välillä, mitä Kristus käskee nimessään tehdä ja mitä hän voimansa kautta vaikuttaa. Eihän sillä ole yhtään mitään merkitystä, että joku paljasjalkainen koiranleuka rohkenee omin lupinensa ottaa lausuakseen kurjalle omalletunnolle synninpäästön ja anteeksi saamisen oman katumuksensa ja rippinsä tai pyhien ja oman veljeskuntansa ansiosta. Sillä näin kuuluu heidän synninpäästönsä, jonka voimme todistaa heidän omilla kirjelmilläänkin, joilla ovat myyneet ihmisille veljeskuntansa ansioita: Kristuksen kärsimisen, autuaan neitseen Maarian ja kaikkein pyhien ansio, tämän kovan ja ankaran veljeskunnan ansio, sinun rippisi nöy-

ryys ja sydämesi katumus, ja kaikki hyvät työt, joita olet tehnyt tai vasta teet, olkoot sinulle lahjoitetut synteiksi anteeksi saamiseksi ja ijankaikkiseksi elämäksi j. n. e.

Tämä ei ole muuta kuin pelkkää kauheata Kristuksen häpäisemistä ja oikean synninpäästön väärentämistä. Sillä vaikka he muistavatkin hänen kärsimistensä, eivät siihen kumminkaan täyttä arvoa pane, he eivät pidä sitä kyllin hyvänä eikä voimallisena syntein anteeksi saamiseen, vaan heillä pitää sen lisäksi oleman Kristuksen rinnalle asetettavana vielä Maarian ja kaikkein pyhain ansio ja ennen kaikkea heidän oma veljes- ja munkkikuntansa. Tämmöistä tekevät he ilman mitään Kristuksen käskyä ja vastoinkin hänen sanaansa ja käskyään, ei Pyhästä Hengestä, vaan omasta hengestään, perkeleestä, joka on mokoman valheopin isä ja perustaja.

Mutta jos synninpäästö on oleva oikea ja voimakas, täytyy sen nojautua tähän Kristuksen käskyyn ja kuulua näin: Minä julistan sinut vapaaksi synneistäsi, en omassani enkä kenenkään pyhän nimessä, en myöskään minikään inhimillisen ansion tähden, vaan Kristuksen nimessä ja hänen käskynsä voimasta, jonka hän on käskenyt minun sinulle sanomaan, että sinun syntisi pitää oleman anteeksi annetut; sillä tavalla nimittäin, etten minä vaan Kristus itse minun suuni kautta on se, joka sinulle synnit anteeksi antaa. Ja sinä olet velvollinen ottamaan tämä vastaan ja vahvasti uskomaan, ei ihmissanana, vaan ikäänkuin olisit kuullut sen Herran Kristuksen omasta suusta.

Vaikka, näet, syntein anteeksi antamisen valta kuuluu ainoastaan Jumalalle, tulee meidän kuitenkin tietää, että hän tätä valtaa harjoittaa ja käyttää tämän ulkonaisen viran kautta, johon Kristus asettaa apostolinsa käskien heitä hänen nimessään julistamaan syntein anteeksi saamista kaikille, jotka sitä ha-

luavat, joten ei siis syntein anteeksi antaminen perustu ihmiselliseen tahtoon eikä voimaan, vaan juuri Kristuksen käskyyn, johon lisäksi hän vielä antaa Pyhän Henkensäkin.

Tätä tehdessään Jumala on katsonut meidän omaa parastamme, ettei meidän tarvitsisi turhaan katsoa töllistellä taivasta kohden, josta sitä emme voisi saada, joten meidän täytyisi sanoa, kuten P. Paavali lausuu Mooseksesta: Kuka tahtoo astua ylös taivaaseen j. n. e. (Room. 10: 6, 5 Moos. 30: 12). Vaan että me olisimme vakuutetut asiasta, on hän pannut syntein anteeksi saamisen julkiseen virkaan ja sanaan, jotta se aina olisi meidän luonamme, suussamme ja sydämessämme. Sieltä tulee meidän löytää synninpäästö ja anteeksi saaminen ja tietää, että missä kuulemme itsellemme julistettavan tätä sanaa Kristuksen käskystä, me olemme velvolliset sitä uskomaan, kuin olisi itse Kristus sen meille julistanut.

Katso, tämä on se valta, joka apostolien kautta on annettu seurakunnalle. Se on laajempi ja korkeampi kaikkea valtaa maan päällä, niin että ilman sitä ei yksikään, olkoon hän kuinka suuri ja mahtava tahansa, ole tuleva eikä voi tulla Jumalan luokse, saada omalletunnon lohdutusta eikä päästä vapaaksi Jumalan vihasta ja ijankaikkisesta kuolemasta. Vaikka nimittäin kaikki keisarit ja kuninkaat panisivat yhteen valtansa ja voimansa, rahansa ja tavaransa, eivät he sittenkään voisi yhtään ihmistä eikä itseänsäkään auttaa pienimmästäkään synnistä; sillä kun ihmisen sydän on häntäntynyt, mitä se häntä auttaa, vaikka hän olisi mahtava kuningas tai keisari? Mitä apua oli suurella mahtavimmalla Babylonin kuninkaalalla Nebukadnetsarilla hänen mieletönnä ollessaan siitä, että hänen ihmisten hylkäämänä (Dan. 4: 30) täytyi järjettömän elukkain kansa maata kedolla ja syödä ruohoja, jolloin häntä ei muuten voitu auttaa, kuin että profeeta Danielin täytyi päästää hänet synneistä?

Mutta kuka voi selvittää, mikä sanomaton, mahtava ja autuaallinen lohdutus siinä on, että ihminen voi yhdellä sanalla toiselle avata taivaan ja sulkea helvetin? Emmehän tässä armonvaltakunnassa, jonka Kristus ylösnousemisellaan on perustanut, mitään muuta tee, kuin avaamme suumme ja sanomme: Minä annan sinulle synnit anteeksi, en itsestäni enkä omasta voimastani, vaan Jeesuksen Kristuksen sijassa ja nimessä. Eipä hän sano: Antakaat synnit anteeksi teidän itsenne tähden, vaan: **Niinkuin Isä minun lähetti, niin minä lähetän teidän.** En minä ole tätä tehnyt oman valintani ja neuvoni jälkeen, vaan Isä on minun sitä varten lähettänyt. Saman käskyn annan minä teillekin hamaan maailman loppuun asti, jotta te ja koko maailma tietäisitte, ettei tällainen syntein anteeksi antaminen ja pidättäminen tapahdu ihmisellisestä voimasta tai mahtavuudesta, vaan teidän lähettäjänne käskystä.

Tämä ei ole sanottu ainoastaan saarnaajille tai seurakunnan palvelijoille, vaan myöskin kaikille kristityille. Jokaisen tulee lohduttaa toista kuoleman hädässä, tai missä muuten tarve vaatii, sekä lausua hänelle synninpäästö. Kun sinä siis kuulet minulta tällaisen sanan: Sinun syntisi ovat sinulle anteeksi annetut, silloin kuulet sinä, että Jumala tahtoo olla sinulle armollinen, auttaa sinua synnistä ja kuolemasta, tehdä sinut vanhurskaaksi ja autuaaksi.

Sanot kai: No niin, sinä olet kyllä minulle synninpäästön julistanut, mutta kuka tietää, onko varmaa ja totta Jumalan edessä, että syntini ovat minulle anteeksi annetut? Vastaus: Jos minä ihmisenä olen sen sanonut ja tehnyt, niin voit hyvästi sanoa: Enpä tiedä, onko sinun synninpäästösi pätevä ja voimakas vai eikö. Mutta ollaksesi varma asiasta, täytyy sinun Jumalan sanasta saada sellainen tieto, että voit sanoa: Ei minua ole saarnamies

eikä kukaan muukaan ihminen synneistä; ei myöskään kirkkoherra ole minua käsenyt näitä uskomaan, vaan Jumala tämän on lausunut ja aikaansaanut hänen kauttansa, siitä olen minä vakuutettu. Onhan Herrani Kristus käsenyt ja sanonut: **Niinkuin Isä minun lähetti, niin minä lähetän teidän.** Tässä tekee hän ne, joille hän sellaisen käskyn antaa, aivan itsensä vertaiseksi lähettämisen puolesta, jotta he hänen lähettäminään aivan samaa tekisivät ja aikaan saisivat, kun mihin isä hänen oli lähettänyt, nimittäin synnit päästäisivät ja pidättäisivät. Siinäpä se asia on ja sitäpä se vaikuttaa. Ilman tällaisista käskyä ei synninpäästö mitään olisi.

Jos sinä nyt olet murheellinen ja huolissasi synteisi tähden ja kauhistut kuolemaa, jolla Jumala tahtoo synnin ijankaikkisesti rangaista, niin kuule sielunpaimeneltäsi tai, ellei sinulla sellaista ole, kristityltä lähimmäiseltäsi seuraavat tai seuraavanlaiset lohdutuksen sanat: Rakas veljeni tai sisareni, minä näen, että olet hätääntynyt ja neuvoton, että pelkää Jumalan vihaa ja tuomiota synteisi tähden, jotka sinä tunnet ja joiden vuoksi olet säikähtänyt, mutta kuule ja pidä itsellesi sanottuna: ole lohdutettu ja turvassa, sillä Kristus, sinun Herrasi ja Vapahtajasi, joka tuli syntisiä autuaaksi tekemään, on käsenyt sekä julkiseen virkaan kutsuttuja palvelijoita että hädän hetkellä jokaista kristittyäkin hänen tähtensä lohduttamaan toinen toistaan ja hänen nimessään päästämään synneistä.

Jos kuulet, sanon minä, tällaisen lohdutuksen, niin ota se vastaan ilolla ja kiitoksella, aivan kuin kuulisit sen itse Kristukselta. Näin tulee sinun sydämesi ihan varmaan tyytyväiseksi, virvoitetuksi ja lohdutetuksi, ja sinä saat iloisesti sanoa: Minä olen kuullut erään ihmisen puhelevan kanssani ja lohduttavan itseäni; hänen tähtensä en tahdo siitä sanaakaan uskoa, mutta minä uskon Herraani Kristuk-

seen, joka sellaisen armonvaltakunnan ja syntein anteeksi saamisen on perustanut ja antanut ihmisille käskyn ja vallan nimessään päästää tai pidättää syntejä.

Tottukoon sentähden jokainen kristitty siihen, että kun perkele häntä kiusaa ja syyttää suureksi syntiseksi, jonka täytyy hukkuu ja tulla kirotuksi, hän ei kauvan ottele hänen kanssaan eikä jää yksikseen olemaan, vaan menköön hän itse tai kutsuttakoon sielunpaimensa tai jonkun muun hyvän ystävänsä, valittakoon hänelle hätänsä ja pyytäköön häneltä neuvoa ja lohdutusta. Olkoon hänellä perustuksena, että Kristus tässä sanoo: **Joille te synnit anteeksi annatte** j. n. e. Ja toisessa paikassa (Matt. 18: 20): **Kussa kaksi tai kolme tulevat kokoon minun nimeeni, siinä minä olen heidän keskellänsä.** Mitä sitten toinen hänelle sanoo Kristuksen nimessä, sen hän uskokoon; kuinka hän taas uskoo, niin hänelle tapahtuu.

Mutta **kaksi** tai useampi **tulevat kokoon Kristuksen nimessä** silloin, kun he eivät keskenään käsittele ruumiillisia asioita, kuinka esimerkiksi rahaa tai tavaraa voidaan hankkia tai voittaa, vaan semmoisia, jotka koskevat sielujen pelastusta ja autuutta. Asia on sama, jos sinä ripissä tai muutoin ilmoitat rikoksesi ja kiusauksesi, ja se, jolle tätä valitat, havaitsee, että Mooses lain kautta on sinut kannustensa väliin likistänyt, että synti sinua kalvaa ja painaa, kuolema sinua peljättää ja kauhistuttaa ja sinä huokaat ja voitottelet omaa elämäsi. Silloin tavallisesti puhjetaan tämän tapaisiin sanoihin: Voi, jospa en olisi koskaan syntynyt. Voi, jospa Jumala tahtoisivat jatkaa elonpäiviäni, saadakseni parantaa itseni j. n. e.

Kun sitten kirkkoherrasi tai kuka tahansa alkaa sinua lohduttaa, ei maailmallisella tavalla eikä myöskään minkään rahan tähden, vaan koska hän näkee synnin ja kuoleman

kauhistusten ahdistavan ja peloittavan sinua, ja sanoo sinulle: Anna kaiken mennä, mitä maan päällä on, rahan, tavarain, kaikkein ihmisten tekojen ja elämän, ja ota nyt siitä vaari, että sydämesi on suuressa ahdistuksessa ja ajattele: Kuinkahan pääsisin vapaaksi vaivas-tani, kurjuudestani ja pahasta omastatunnostani? Kuinka pääsisin sarvilliaan puskevaa Moosesesta pakoon? – Kuule tässä, sanon minä, häntä tarkkaan, kun hän tällä tai muulla tavalla sinua puhuttelee: Minä sanon sinulle Herran Kristuksen nimessä, joka on kuollut sinun synteisi tähden, että sinun pitää antaman lohduttaa itsesi, uskomon ja oleman vakuutettu, että syntisi ovat sinulle anteeksi annetut, sekä ettei kuolema voi sinua vahingoittaa.

Niinpä kyllä, rakkaani, sanot sinä, mutta kuinka todistaisit asian näin olevan? Vastaus: Kristus, meidän Herramme, on opetuslapsilleen ja koko kristikunnalle sanonut: Minä velvoitan ja käsken teitä antamaan synnit anteeksi tai ne pidättämään. Minkä sitten näin teette, sitä ette tee itsestänne, vaan koska te sen teette minun käskeminäni ja velvoittaminani, niin teen minä sen itse. Nyt on kirkkoherra tai saarnaaja sinun sielusi paimenena tai kuka kristitty tahansa tässä tapauksessa käsketty ja lähetetty sinua lohduttamaan. Sentähden olet sinä, koska hän ei yhtään muuta tarkoita kuin sinun sielusi autuutta, aivan yhtä velvollinen uskomaan häntä, kuin itse Kristus siinä seisoi si saapuvilla, panisi kätensä sinun päällesi ja lausuisi sinulle synninpäästön.

Katsos, tämä se on oikea menettelytapa syntien kanssa, niitä päästää ja anteeksi antaa. Mitään muuta neuvoa tai apua niihin ei ole, vaikka paavi valheopissaan toisin sanoo, johdattaa ihmisiä omiin sovitustoihin, käskee heitä juoksemaan luostariin, Roomaan, pyhään luokse, kurittamaan ruumista, rakentamaan kirkkoja, perustamaan suuria veljeskuntia ja luostareita, pitämään messuja, lunastamaan

aneita j. n. e. Nämä tiet eivät perille vie. Käytä sinä jalkojasi, rahaasi ja töitäsi muuhun ja parempaan. Tässä käy, kuten sanottu, näin: Kun Mooses häristää sarvensa ja puskee sinua niillä, se on: näyttää ja osoittaa lain kautta sinulle syntisi, kuinka suuret ja monet ne ovat, ja kun hän näin saa sinun suuresti peljestyneeksi ja hätäntyneeksi, jolloin sinä et enään kuulu tuohon suureen, jumalattomaan, paatuneeseen joukkoon, vaan niihin, jotka kurjuutensa ja hätänsä tunnustavat ja tuntevat ja jotka rapisevan lehdenkin kahinaa säikähtävät, silloin on tässä ainoana apuna: Minä, minä, sanoo Kristus, olen perustanut armonvaltakunnan, jonka pitää musertaa ja tuhota synti ja kuolema, niellä ne molemmat ja tuoda sijaan vanhurskaus ja elämä.

Älä siis sano: Mistä sen löytäisin? Pitäkö minun juoksennella sitä hakemaan roomasta tai Jerusalemissa? Ei ollenkaan. Vaikkapa sinä, jos se mahdollista olisi, voisit kiivetä kultaisilla tikapuilla taivaaseen, ei siitä kuitenkaan mitään hyötyä olisi. Vaan tässä pitää näin menetellä: Tarkastat hänen sanaansa ja käskyään, kun hän lausui: **Minä lähetän teidän** j. n. e. Hän aivan kuin sanoisi: Minun täytyy ensiksi tulla teidän luoksenne julistamaan teille Isäni tahtoa evankeliumin kautta ja perustamaan pyhät sakramentit ja synninpäästö, ennen kuin te voitte tulla minun tyköni. Mutta koska minä en ruumiillisesti voi olla joka paikassa koko maailmassa enkä myöskään alati ole näkyväisesti teidän luonanne, niin teen minä samoin kuin isäni, joka valitsi itselleen pienen kolkan maailmasta, nimittäin Juudaan maan, jonne lähetti minun saarnaamaan. Siellä vaeltelin minä Galileat ja Judeat, mikäli persoonallisesti siihen kykenin, saarnasin evankeliumia lohdutukseksi Juudaan kansan kurjille syntisille, paransin sairaita, herätin kuolleita j. n. e.

Katso tämä oli hänen käsketty työnsä johon isä oli hänen lähettänyt. Sitä suorittaessaan ei hän oleskellut hovissa mässäjäin ja sikain seurassa, ei Hannaksen, Kaifaan eikä muiden pyhain, rikasten, viisasten ihmisten parissa, vaan sokeitten, raajarikkoisten, spitaa-listen, kuuroin, kuolleitten ja vieteltyjen, kurjain, murheellisten lammasten keskuudessa auttaen heitä ruumiin ja sielun puolesta. Näille tuo hän kaikkein kalleimman tavaran, mitä kenelläkään on ja vielä vähemmin kukaan voi antaa, nämä sen saavat häneltä nimittäin vanhurskauden ja autuuden.

Sellaista, sanoo hän tässä, tulee teidänkin harjoittaa kaikissa paikoissa, minne tulette. Ja juuri sitä varten minä lähetän teidät, että samoilisitte minun käskyläisinäni koko maailman läpi ja asettaisitte ja määräisitte sen lisäksi toisiakin tovereiksenne ja seuraajiksenne, jotka kulkisivat saarnaten ja tehden aivan samaa, johon isä on minun lähettänyt ja minä lähetän teidät hamaan maailman loppuun asti. Ja minä tahdon aina olla saapuvilla, jotta tietäisitte, ettette sitä itse tee, vaan minä teidän kauttanne.

Saman käskyn perustuksella on **meilläkin** valta lohduttaa murheellisia omiatuntoja ja lausua synninpäästö, tietäen, että missä sitä virkaa harjoitamme, siinä emme me vaan Kristus itse sitä toimittaa. Tässä tapauksessa tulee siis jokaisen kristityn kuulla saarnatuolta yhtähyvin kirkkoherraa kuin saarnaajaa-kin ei ihmisenä vaan itse Jumalana, joten hän voi olla vakuutettu tarvitsematta ollenkaan epäillä syntein anteeksi saamisesta. Onhan Kristus ylösnousemisellaan niin säätänyt, että jos joku seurakunnan palvelijaksi valittu tai kuka tahansa hädän ahdistamalle lohdutusta pyytävälle lähimmäiselleen lausuu synninpäästön, pitää sen oleman yhtä pätevä, kuin jos hän itse olisi sen tehnyt, sillä se tapahtuu hänen käskystään ja hänen nimessään.

Kun siis kaksi tällä tavalla keskustelevat toistensa kanssa, niin ovat he kokoontuneet Kristuksen nimessä. Eihän tässä, kuten edellä on sanottu, kukaan tavoittele toisen rahaa tai tavaraa, niinkuin paavin roistot tekevät, jotka sairasta puhuttelevat tähän tapaan: Rakas ihminen, sinun kuolemasi hetki on nyt tullut, minne on tavarasi joutuva? Ajattele kurjaa sieluasi ja anna meille osa, niin tahdomme ruukoilla Jumalaa puolestasi ja tehdä paljon hyvää kuoltuasi. – Vaan näin puhelee hän sairaalle: Nyt ei ole aika puhua rahasta ja tavarasta, anna toisten niistä huolehtia. Minä näen hyvästi, että sinun sydämesi on hätääntynyt ja peljästynt, että epäily sinua ahdistaa ja että sinä olet kykenemätön itseäsi auttamaan ja pelastamaan; mutta Kristus on maan päälle perustanut lohdullisen ja autuaallisen valtakunnan sanoessaan: **Niinkuin Isä minun lähetti, niin minä lähetin teidän.** Tällä on hän vihkinnyt meidät kaikki papeiksi julistamaan toinen toisellemme syntein anteeksi saamista.

Sentähden tulen minä sinun luoksesi saman Herramme Kristuksen nimessä ja sanon sinulle: Älä niin vapise, värise äläkä epäile aivan kuin ei mitään lohdutusta, apua ja neuvoa enään olisi; kuulethan selvästi Kristuksen sanovan, ettei hän tullut vanhurskasten vaan syntisten tähden tehdäkseen ne autuaaksi. Ole sentähden turvassa, ota tämä iloinen sanoma riemuisasti vastaan ja kiitä sydäimestäsi häntä siitä, mitä hän minun kauttani ilman mitään omaa vaivannäköäsi tai kulutustasi antaa sinulle julistaa, vieläpä hän käskeekin minua päästämään sinut synneistäsi. Sentähden minä julistankin sinut vapaaksi ja irti kaikista synneistäsi Isän, Pojan ja Pyhän Hengen nimeen. – Sano sinä puolestasi siihen iloisesti: Minä kiitän sinua laupias Jumala, taivaallinen Isä, että annoit syntini anteeksi rakkaan Poikasi Kristuksen kautta. – Äläkä sitten enään epäi-

le, että totisesti itse Isä Jumala on sinut synnistä päästänyt.

Tästä näet, ettei tämä avainten käyttöä koskeva lause ollenkaan vahvista paavin hirmuvaltaa. Eihän tätä ole asetettu sitä varten, että sinä minut tai minä sinut tekisin rikkaaksi, tai minä sinun herrasi ja sinä minun alamaise-ni olisit, vaikka paavi, tuo pääkonna ja Jumalan kavaltaja, tahtoo tätä käyttää maailmallisen komeuden ja vallan perustamiseksi. Vaan sen tarkoitus on se, että minä tulisin luoksesi hädässäsi ja omantuntosi ahdistuksessa, neuvoisin ja auttaisin sinua viimeisellä hetkelläsi tai muulloinkin ja sanoisin: Olkoon nyt kaikki valta, raha, kunnia ja tavara matkassaan ja nurkkaan viskattuna; meidän on nyt puhelemisen Kristuksen valtakunnasta, jonka kautta ainoastaan eikä minkään muun sinä voit synnistä ja kuolemasta pelastetuksi tulla.

Eihän tämä ole mitään ulkonaista maallista herrautta eikä valtaa vaan toisen palvelemista; enhän minä tällä sinulta mitään pyydä, vaan palvelen sinua ja tuotan sinulle suuren kalliin tavarain, en kultaa enkä hopeaa. Mutta kun sinun sydämesi haluaa tulla vakuutetuksi ja lohdutetuksi ja tahtoo saada omaksensa armollisen Jumalan taivaassa, niin tulen minä luoksesi ja tuon sinulle iloisen sanoman, en omasta päästäni tai tuumastani, vaan Kristuksen käskystä ja hänen lähettämänään, joka sanoo: **Tulkaat minun tyköni kaikki jotka työtä teette ja olette raskautetut, ja minä tahdon teitä virvoittaa** (Matt. 11: 28), ja myös: **Kaikki mitä te päästätte maan päällä, pitää myös oleman päästetyt taivaassa** (Matt. 18: 18), tai kuten hän tässä sanoo: **Joille te synnit anteeksi annatte, niille ne anteeksi annetaan.**

Eikö tämä ole palvelemista ja sanomattoman, taivaallisen, ijankaikkisen tavarain ilmaiseksi tuomista, jota et sinä eikä koko maailma kaikella tavarallaan ja rikkauksellaan voi mak-

saa? Mitä on kaiken maailman tavarat ja kaikkein kuningasten kruunut, kulta, hopea, jalokivet ja mitä muuta maailma suuressa arvossa pitää, sen tavaran rinnalla, jota sanotaan syntein anteeksi saamiseksi, jonka kautta sinä pelastetaan perkeleen, kuoleman ja helvetin vallasta ja saat vakuutuksen, että Jumala taivaassa nyt tahtoo olla sinulle armollinen ja niinkin ja niinkin armollinen, että sinä Kristuksen tähden voit olla hänen lapsensa ja perillisensä, Kristuksen veli ja kanssaperillinen. Ei ole siis mahdollista ostaa ja myydä rahalla näin kallista tavaraa, kuten paavi, tuo meidän Juudas Iskariotimme, on tehnyt. Se pitää annettaman ja saataman aivan ilmaiseksi, tai muuten ei siitä ollenkaan hyödy, **sillä Jumalan lahja ei ostettako rahoilla**, Ap. Tek. 8: 20.

Mutta tätä minä en puhu siinä tarkoituksessa, ettei seurakunnan palvelijoille, jotka puhtaasti ja uskollisesti Jumalan sanaa opettavat, mitään annettaisi, kuten nyt valitettavasti mielellään tehtäisiin. Onhan jo monta, jotka laskevat pappinsa jokaisen suupalan ja tilaisuuden sattuessa riistävät itselleen kirkkojen ja sielunpaimenten tavarat. Tällä menetyksellään he osoittavat, että halusta tahtoisivat opettajansa nälkään tappaa ja heistä päästä. Mutta mitä hurjuutta ja kurjuutta siitä seuraisi, saataisiin tuota pikaa kokea, ellei esivalta kävisi ehkäisemään. Ei suinkaan, tätä en ollenkaan tarkoita. Annettakoon saarnaajille elatus, sillä ellei heillä olisi syötävää, juotavaa, vaatteita ja muita tarpeita, niin eivät kauan voisi virkaansa hoitaa, vaan heidän täytyisi ruveta muuta toimeentuloa ajattelemaan. Mutta tällä tavalla ei evankeliumi ajan pitkään voimassa pysyisi, jota perkelekin tällä takaa ajaa.

Mutta että me olemme velvolliset antamaan heille elatuksen, sen opettaa itse Kristus Luukk. 10: 7 sanoessaan: **Työmies on palk-**

kansa ansainnut, ja P. Paavali Gal. 6: 6 sanoo: **Joka sanalla neuvotaan, se jakakaan kaikkea hyvää sille, joka häntä neuvoo**, sekä lisää 7 värssyssä nämä ankarat sanat: **Elkäätkä eksykö: ei Jumala anna itseänsä pilkatta**; vielä myöskin 1 Tim. 5: 17 sanotaan: **Vanhimmat** eli papit **jotka hyvin hallitsevat, pitää kaksinkertaisessa kunniaassa pidettämän, erinomattain ne, jotka sanassa ja opissa työtä tekevät**. Jos kerran pidetään huolta toisista, jotka ovat maallisissa viroissa yhteiskuntaa palvelemissa, että voisivat tehtäväänsä hoitaa, paljoa enemmän ollaan velvollisia tekemään näin sanan palvelijoille, sillä P. Paavali sanoo, että heitä tulee kaksinkertaisessa kunniaassa pitää.

Jos taasen edelleenkin tahdotaan evankeliumin oppi säilyttää puhtaana saarnatuolissa, niin että jälkeisemmekin voisivat sen kuulla ja omistaa, niin emme ole velvolliset ainoastaan seurakunnan palvelijoista huolta pitämään vaan myöskin kaikella ahkeruudella sitä katsomaan, että kouluihin saadaan kelvollisia miehiä, joille myöskin uskollisesti tulee elatusta hankkia, jotta nuori kansa voitaisiin kasvattaa ei ainoastaan yksinkertaisiksi tavallisiksi saarnaajiksi, kristillisen seurakunnan taitaviksi sananopettajiksi, vaan jolla myöskin saataisiin erityisesti oppineita miehiä, jotka voivat hävittää ja ehkäistä laholaisuutta ja vääriä henkiä. Tähän pitäisi haluisasti ja mieluisasti olla apua antamassa ei ainoastaan kaikkein ruhtinasten ja valtaherrain, vaan myöskin porvarien ja talonpoikain y. m.

Sanotun johdolla saattaa jokainen itse havaita, mikä suuri ja kallis tavara se on, että evankeliumi eli synninpäästö oikein ymmärrettynä kuullaan papilta tai saarnaajalta. Kun hän tulee luoksesi sairastaessasi lohduttamaan sinua, usko silloin totisesti itse Herran Kristuksen etsivän ja lohduttavan sinua. Eihän kukaan ikänä uskaltaisi näin tulla sinun luoksesi

ilman jumalallista käskyä eikä myöskään tietäisi sinua auttaa eikä neuvoa. Mutta kun sinä kuulet hänen sellaista käskevän, voit sinä vakuutettuna ja iloisesti sanoa: Tuossa tulee itse Kristus luokseni rippi-isässäni, sillä hän ei puhu omaansa vaan Jumalan sanaa, jota varten hän on lähetetty ja käskyn saanut.

Tässä sinulla sitten on luja lohdutus omantunnon pelotusta ja vaivaa vastaan, ei sinun tarvitse kahden vaiheella häilyä eikä horjua, kuten paavi on meitä opettanut, joka ei ole ketään päästänyt synnistä, joka ei ole kyllin katunut ja vilpittömästi ripittäytynyt. Hänen opissaan ei ole pienintä sanaakaan mainittu uskosta ja Kristuksen antamien avainten voimasta, sillä tämä oppi ja tieto on ollut niin tykkänään tuntematonta, etten minäkään, niin tohtori kuin olenkin, jonka se olisi pitänyt paremmin tietää, ole muuta uskonut ja opettanut, kuin että jos kylliksi olin katunut ja syntini sovittanut, niin piti ne minulle anteeksi annettaman. Mutta ellei syntejä ennen anteeksi anneta, kuin ne katumuksellamme, parannuksellamme ja hyvillä töillämme korvataan, niin ei meillä ole mitään anteeksiantoa toivotavissa. Enhän minä milloinkaan voi itsessäni punnita, koska katumukseni ja parannukseni riittää, ja sen vuoksi ei myöskään voi kukaan minua niiden nojalla synnistäni päästää eikä siitä vapaaksi julistaa, olkoon se paavi tai kuka tahansa.

Paavin valheiden kautta on siis omiatuntoja surkeasti vietelty pois uskon sanasta ja Jumalan käskystä omaan epävarmaan katumukseseen ja parannuksen töihin. Tästä sitten ne suuret rahakasat lähtivät. Niillä taasen rakennettiin ja rikkaasti varustettiin monta kirkkoa, luostaria, veljeskuntaa, kappelia ja alttaria; ja vieläkin on nähtävänä monta paavin

rullaa ja kirjettä, jotka tämmöistä tukevat ja vahvistavat. Näin on hän koko maailman kurjasti pettänyt, niin ettei kukaan voi arvata vielä vähemmin sanoa, mitä vahinkoa ja surkeutta siitä on syntynyt. Me kehoitamme sentähden uskollisesti ja lakkaamatta, että jokainen, ken voi, kannattaisi kouluja, seurakuntalaitoksia ja saarnatuoleja, ettei tuollainen tai vielä pahempi eksytys, jota perkele varmasti tällä tarkoittaa, vielä uudelleen pääsisi juurtumaan.

Katso, näin oikeen opetetaan ja uskotaan Kristuksen valtakunnassa ja avainten virasta. Kumpahan vaan sen jälkeen ojennumme, niin pysymme kristittyinä ja voimme kaikissa asioissa oikein käyttäytyä Jumalaa ja ihmisiä kohtaan. Vieläpä kiitämmekin sydämestämme Jumalaa, että hän on vapauttanut meidät paavin pakosta ja hirmuvallasta, joka on tehnyt avainten vallasta pelkän komeuden ja maailmallisen herrauden, vaikka kuitenkin Kristus sen ainoastaan sitä varten perusti ja järjesti, että hän koko maailmalle hankkisi sellaisen aarteen, jota ei millään rahalla eikä tavaralla voida maksaa.

Niin olkaamme nyt kiitollisia rakkaalle Herrallemme Kristukselle, joka ylösnousemisellaan on meille tällaisen armovaltakunnan perustanut sieltä alati löytääksemme varman avun ja lohdutuksen, kaikissa hädissämme ja tuskissamme. Ei meidän tarvitse kaukaa hakea tätä kallista aarretta eikä suurella vaivalla ja kulutuksella sen perässä juosta, vaan hän on antanut käskyn ja täyden vallan apostoleilleen ja kaikille heidän jälkeläisilleen, ja hädän satuessa jokaiselle kristitylle hamaan maailman loppuun saakka, lohduttamaan ja vahvistamaan heikkoja ja hätääntyneitä ja nimessään päästämään heitä synneistä. Amen.